

TIMRÅ KOMMUN

Insatser utan individuell behovsprövning (IUB)

from
Timrå
with love

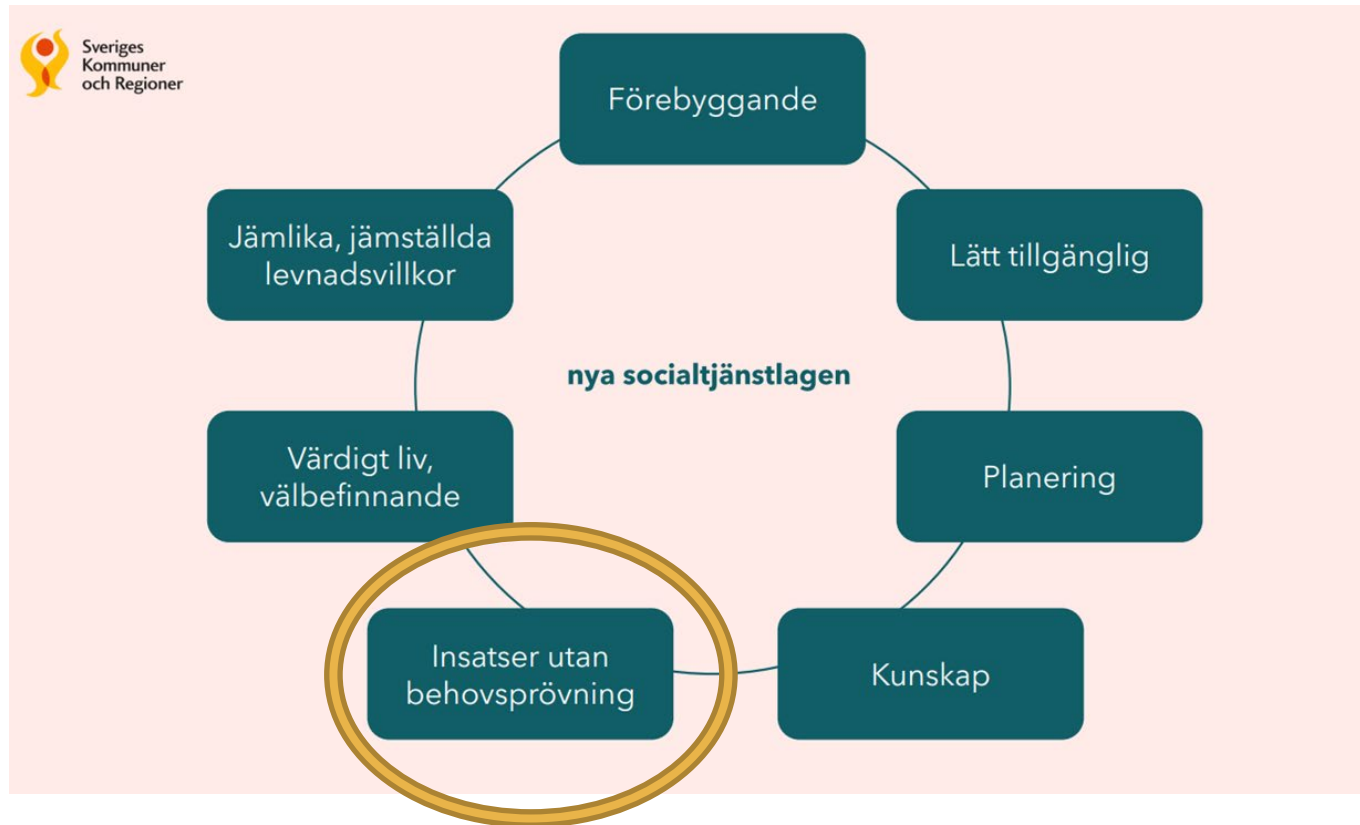

Riksdagen har fattat beslut om ny socialtjänstlag

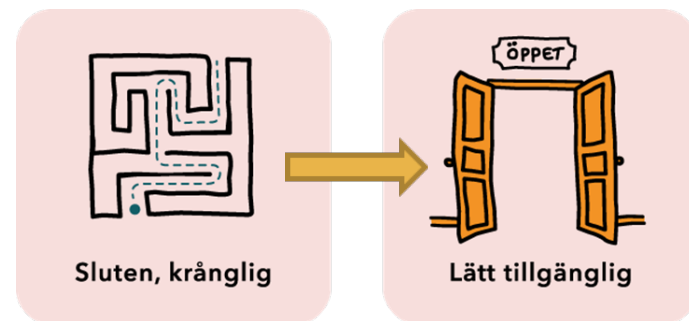
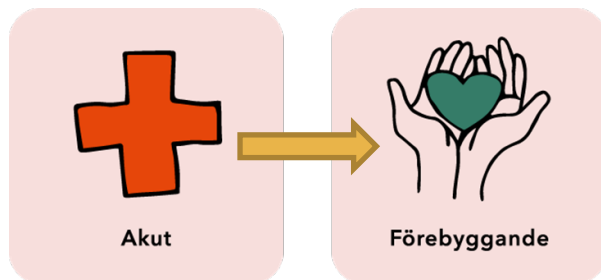
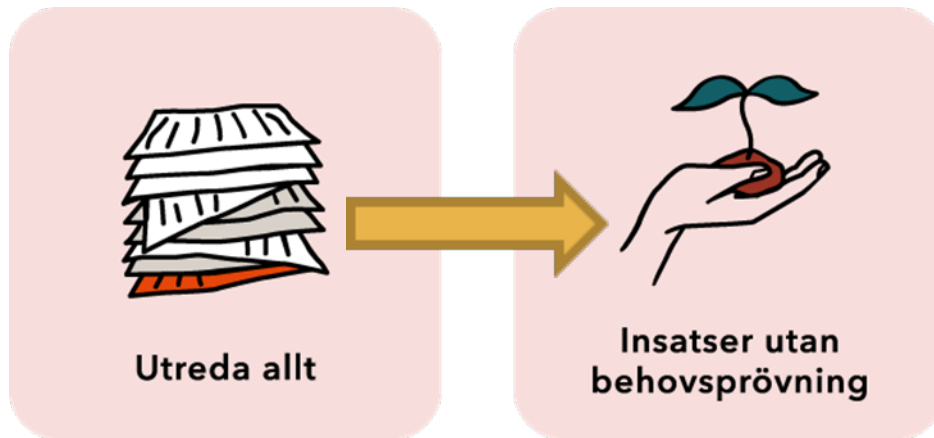
Den 20 maj röstade riksdagen igenom förslaget till ny socialtjänstlag. Det innebär att nya lagen träder i kraft 1 juli 2025

TIMRÅ KOMMUN

- ge socialnämnden möjlighet att tillhandahålla insatser för personliga behov till enskilda utan någon individuell behovsprövning.

Tanken med insatser utan individuell behovsprövning

- Ge socialtjänsten *ytterligare ett verktyg eller arbetssätt för att komma i kontakt med enskilda som i dag är svåra att nå*
- Genom att *processen för att tillhandahålla insatser förenklas sänks också trösklarna för enskilda att uppsöka och ta emot hjälp.*
- Möjligheten för enskilda att söka sig direkt till en insats skulle kunna *stärka enskildas självbestämmande* och även främja att enskilda som kan *uppleva att det är krångligt och byråkratiskt att ta del av en insats i det nuvarande systemet* söker sig till socialtjänsten

Vad är en insats? 10 kap 1 § SoL

Rådgivning,
omsorg, vård,
stöd och annan
hjälp

Begreppet insats som
en övergripande
benämning för de stöd-
och hjälpåtgärder som
socialnämnden
tillhandahåller enskilda.

Det som i
nuvarande
socialtjänstlag
benämns som
service

Ett komplement och möjlighet

Socialtjänstens huvudsakliga arbetsätt är och bör fortsatt vara att utreda och pröva enskildas behov av insatser innan de beviljas.

11 kap. 5 § i ny socialtjänstlag är formulerad som **en möjlighet** för socialnämnden att tillhandahålla insatser utan individuell behovsprövning. Förslaget innebär alltså **ingen skyldighet** för nämnden att erbjuda insatser enligt det förfaringsättet.

Ingen inskränkning i den enskildes rätt till behovsprövade insatser

Möjligheten att tillhandahålla insatser utan individuell behovsprövning *innebär inte någon inskränkning i den enskildes rätt till behovsprövade insatser eller socialnämnden skyldigheter att utreda och pröva sådana ansökningar.*

Den enskilde har alltid rätt till att få en ansökan om insats prövad, även om ansökan avser en insats som socialnämnden tillhandahåller utan individuell behovsbedömning.

Undantag från

- Kontaktperson, kontaktfamilj eller kvalificerad kontaktperson
- Vård i familjehem
- Vård i sådana hem som avses i : 12§LVU samt 22 och 23§LVM
- Vård av barn eller unga i jourhem, stödboende eller andra hem för vård eller boende
- Stadigvarande plats i särskilt boende eller bostäder med särskilt stöd
- Vård i hem för viss annan heldygnsvård
- Ekonomisk bistånd

Vilka insatser kan vara lämpliga att ge utan individuell behovsprövning

- Det handlar framförallt om **informerande, rådgivande och stödjande verksamheter** som är öppna för alla eller en avgränsad målgrupp
- Verksamheter som **inte är individanpassade utan lika för alla och följer ett givet program.**

TIMRÅ KOMMUN

Dokumentation

from
Timrå
with love

Krav på dokumentation för alla insatser – oavsett hur de erbjuds

Skyldigheten att dokumentera regleras i **14 kap. 3 § i ny socialtjänstlag**. Av den bestämmelsen följer att **handläggning av ärenden ska dokumenteras**.

Men undantag finns för dokumentation av den enskildes personliga förhållanden: **RÅDGIVNING** och **SÄRSKILDA SKÄL**

Dokumentation vid genomförande av RÅDGIVNING

14 kap. 4 §: Skyldigheten att dokumentera gäller inte uppgifter om enskildas personliga förhållanden vid rådgivning.

- Syftet med regeln är att möjliggöra för enskilda att liksom i dag fortsatt kunna vara anonyma när de söker sig till socialtjänsten för rådgivning.

SÄRSKILDA SKÄL– ingen dokumentation av den enskildes personliga förhållanden

14 kap. 5 § ”Socialnämnden får, om det finns särskilda **skäl**, besluta att uppgifter som kan röja den enskildes identitet inte ska dokumenteras vid genomförande av en insats utan individuell behovsprövning enligt 11 kap. 5 §.”

*Beslutet om undantag ska **avse alla som deltar i insatsen, inte i förhållande till en enskild individ.***

Vad som utgör SÄRSKILDA SKÄL

Vad som utgör särskilda skäl måste bedömas utifrån insatsens syfte och karaktär.

Undantag kan exempelvis vara motiverat om:

- **Säkra anonymitet:** det bedöms vara svårt att nå utsatta grupper utan en möjlighet för enskilda att delta anonymt, såsom vid insatser som rör våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck, prostitution, skadligt bruk eller beroende.
- **Bedöms obehövt:** öppna verksamheter är utformade som mötesplatser eller träffpunkter, där det inte är lämpligt eller behövt att dokumentera uppgifter som kan kopplas till enskilda individer.

Skälen för att **göra undantag** från dokumentationskravet måste vägas **mot behovet av att kunna följa upp insatsen på individnivå.**

Uppgifter för verksamhetsuppföljning

Andra uppgifter än sådana som på något sätt kan avslöja den enskildes identitet ska alltid dokumenteras enligt vad som följer av **14 kap. 3 § i ny socialtjänstlag**.

Det kan till exempel handla om uppgifter om antalet deltagare, deras ålder och kön. Eller andra uppgifter som är viktiga för verksamhetsuppföljning men som är avidentifierade.

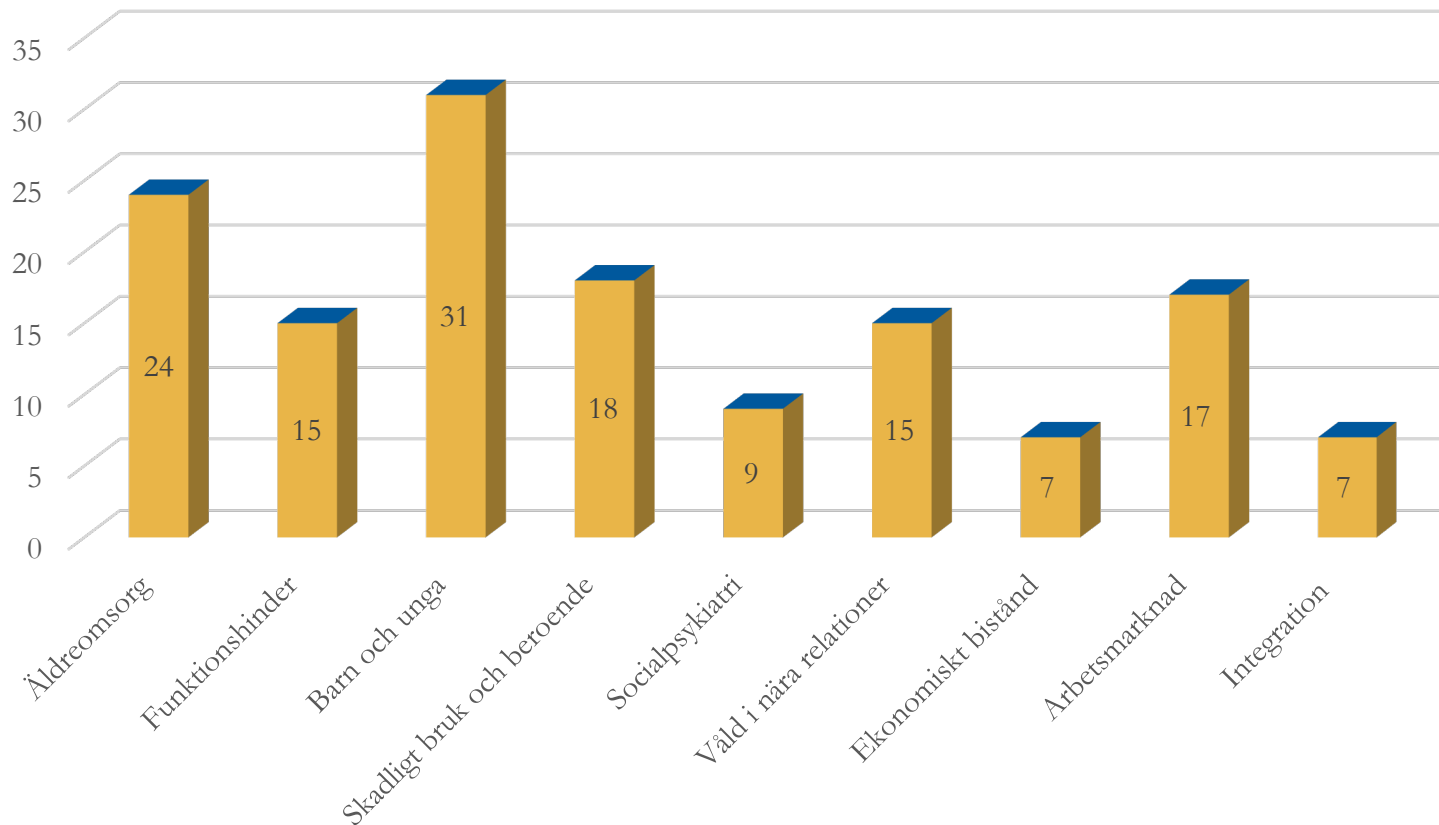
TIMRÅ KOMMUN

Hur ser det ut i Timrå i dag?

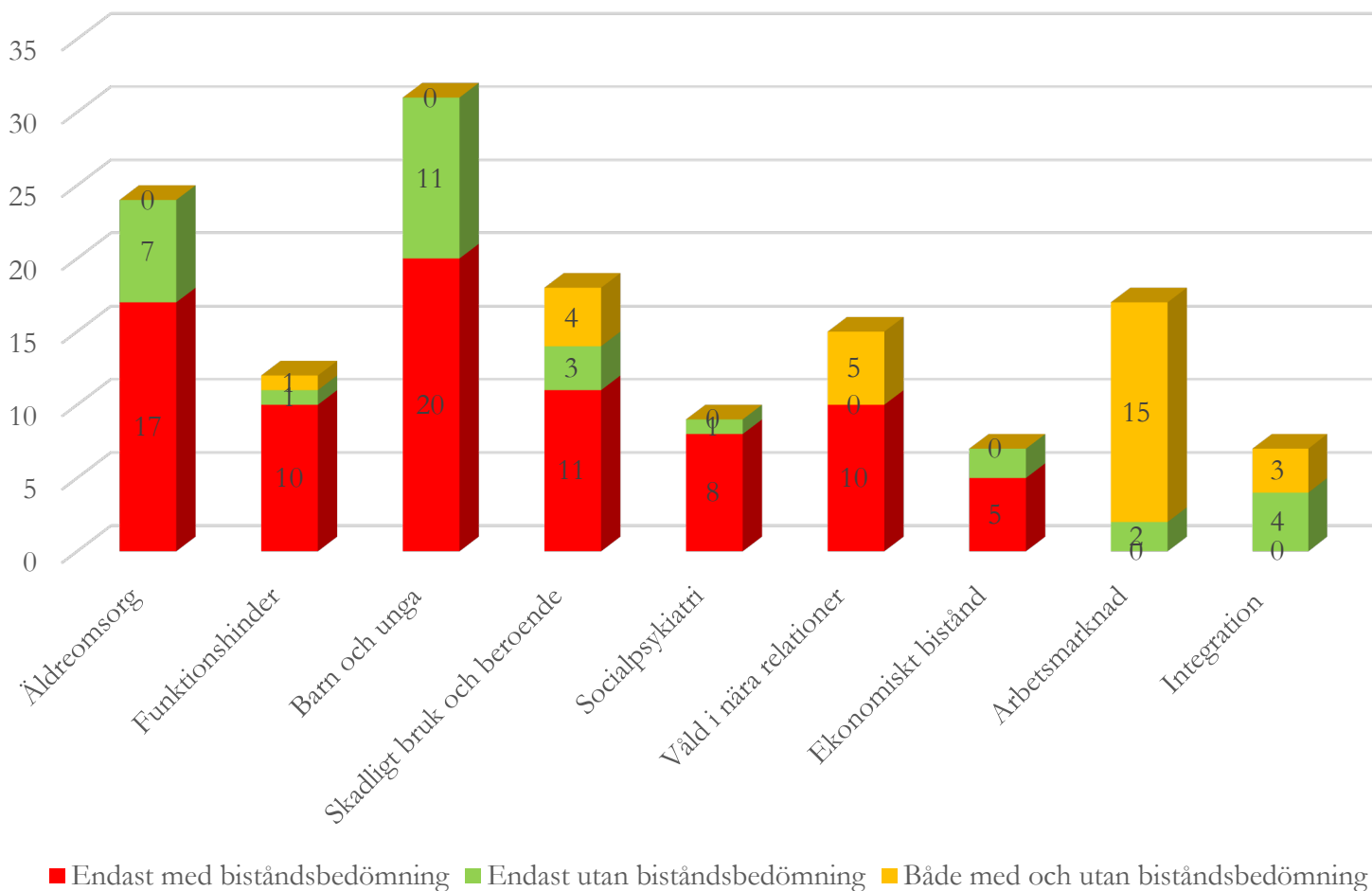
from
Timrå
with love

Insatser per verksamhetsområde

Insatser med eller utan biståndsbedömning

Insatser som erbjuds i Timrå utan individuell behovsprövning

För varje insats:

- Kort beskrivning av **innehåll och genomförande**
- Verksamheten identifierar **målgrupp** och **eventuella villkor**
- Bedömning om vilken **typ av dokumentation** som ska gälla för insatsen:

1. Dokumentation **skall ske** om den enskildes personliga förhållanden.

2. Insatsen är av **rådgivande karaktär och ingen dokumentation** av enskildas personliga förhållanden. Endast dokumentation för verksamhetsuppföljning.

3. Dokumentation om **enskildas personliga förhållanden ska inte ske på grund av att särskilda skäl** föreligger. Särskilda skäl kan vara för att **säkra anonymitet** eller på grund av att **dokumentation anses obehövlig**. Endast dokumentation för verksamhetsuppföljning.

TIMRÅ KOMMUN

Nästa socialnämnd

Ta beslut om

- *vilka insatser som skall erbjudas utan individuell behovsprövning*
- *vilken dokumentation som gäller för insatsen*

Läs mer i socialstyrelsens meddelandeblad Nr 3 2025

TIMRÅ KOMMUN